

Komisja Krajowa
80-855 Gdańsk, ul. Wały Piastowskie 24
tel. 58/ 308-4480, fax /58 308-4219
sekprez@solidarnosc.org.pl

L. dz. PBE/104760/291/2024

Gdańsk, 23 kwietnia 2024 r.

Szanowny Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Działając z upoważnienia Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” zgłaszam następujące uwagi do projektu Grupy Posłów Klubu Parlamentarnego PiS o zmianie niektórych ustaw w celu wprowadzenia renty wdowiej (dalej projekt).

Projekt zakłada, że w przypadku śmierci jednego z małżonków pozostała przy życiu osoba miałaby zachować swoje świadczenie i powiększyć je o 60 proc. renty rodzinnej po zmarłym małżonku lub pobierać rentę rodzinną po zmarłym małżonku oraz 60 proc. swojego świadczenia. Wysokość renty wdowiej ma być jednak limitowana i według projektu nie może przekroczyć dwuipółkrotności miesięcznej kwoty przeciętnej emerytury wypłacanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ostatnio ogłoszonej przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Innymi słowy chodzi w projekcie o udzielenie zabezpieczenia społecznego osobie, która wskutek śmierci osoby najbliższej, może nie być w stanie utrzymać gospodarstwa domowego.

NSZZ „Solidarność” podziela diagnozę przedstawioną w uzasadnieniu projektu, w której autorzy wyszli z założenia, że po śmierci współmałżonka, część kosztów prowadzenia gospodarstwa domowego się obniża, np. na wyżywienie, ale część nie, np. wydatki na czynsz. Jednakże zaproponowana w projekcie ustawy konstrukcja renty wdowiej w zbyt znacznym stopniu demontuje założenia obecnego systemu emerytalnego, w którym wysokość świadczenia ma być pochodną wysokości zgromadzonej i zwaloryzowanej składki. Tak więc wsparcie gospodarstw domowych, jednoosobowych (składających się z emeryta lub rencisty) winno następować poprzez działania z obszarów:

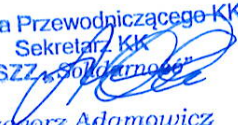
- odrębnej waloryzacji emerytury minimalnej,
- wsparcia w postaci usług publicznych adresowanych do osób starszych,
- wsparcia w postaci dofinansowanych towarów lub usług.

W ocenie NSZZ „Solidarność” istnieje potrzeba bardziej kompleksowego i wieloaspektowego spojrzenia na problemy i wyzwania związane ze zmianą demograficzną (i społeczną) prowadzącą do funkcjonowania większej liczby gospodarstw jednoosobowych. Należałoby także wskazać źródło finansowania dodatkowych wydatków z FUS (czy też wydatków budżetu związanych z dofinansowaniem FUS). Dlatego w tym aspekcie, nie bez znaczenia pozostaje postulat zwiększenia wysokości składki osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą czy też pełnego objęcia składką umów zlecenia. Dopiero po tych zmianach można podjąć się działań mających znacznie zwiększyć obciążenie FUS.

Wskazane powyżej argumenty NSZZ „Solidarność” przedstawił w stanowisku PBE/100980/434/2023 z 15 czerwca 2023 r., które dotyczyło uwag do obywatelskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw w celu wprowadzenia renty wdowiej.

Jak wskazano w przytoczonym stanowisku, ze względu na zachodzące zmiany demograficzne i obiektywnie zwiększające się potrzeby osób starszych w zaspokojeniu codziennych potrzeb (potrzeba wsparcia związana z ograniczoną sprawnością, potrzeba zakupu określonej usługi, itd.) należy rozważyć wprowadzenie kolejnych dodatków pielęgnacyjnych – przykładowo po ukończeniu 80 roku życia w wysokości 200% dodatku pielęgnacyjnego i po ukończeniu 85 roku życia w wysokości 300% dodatku pielęgnacyjnego. Takie działania ustawodawcy mogłoby stanowić pierwszy krok w ramach – jak wskazano - szerszego pakietu działań niezbędnych dla wsparcia jednoosobowych gospodarstw domowych osób starszych.

Z poważaniem

Zastępca Przewodniczącego KK
Sekretarz KK
NSZZ „Solidarność”

Grzegorz Adamowicz